

Tommy Bruhn: "Vad betyder ett K? Konflikterna när Vänsterpartiet Kommunisterna blev Vänsterpartiet 1990"

I samband med Östblockets sammanbrott under 1980-talets senare hälft genomgick flera europeiska kommunistpartier stora förändringar. I det svenska Vänsterpartiet kommunisternas (VPK) interna debatt knöts stora delar av deras diskussioner an till en fråga om att byta partiets namn. Det blev en symbolfråga i vilken konflikter om historietolkning, ideologi, strategi, sakpolitik och särskilt partiets identitet samlades. I detta paper diskuterar jag hur de olika konfliktytor som möttes i namnfrågan hanterades av debattens deltagare. Jag ägnar särskild uppmärksamhet åt hur symbolvärdet i namnet fungerade som ett sätt att möjliggöra artikulationen av politiska motsättningar inom partiet. Den polarisering som rådde i namnfrågan ska förstås i ljuset av interna och externa omständigheter som drev den mot ett beslut: De externa trycket från avslöjandena om förhållandena i Östblocket, partiets långa historia, det annalkande riksdagsvalet 1991 och den starka interna opinionen att frågan skulle gå till omröstning vid kongressen.

I min doktorsavhandling *Delade meningar* (2018) undersökte jag hur partiledaren Lars Werner agerade retoriskt för att medla i partiets konflikter vid kongressen 1990. I detta paper tar jag fasta på partimedlemmarnas retoriska ageranden. Jag diskuterar hur en undersökning av retoriska ageranden i konflikter om sådana symbolfråga kan sprida ljus över konfliktens komplicerade natur, såsom den tar sig uttryck i medlemmarnas artikulationer av den egna gemenskapen och dess sammansättning. Namnfrågan var en fråga om en framtida gemensam identitet. Denna skulle formas i förhållande till en seglivad partikultur och olika uppfattningar om partiets historiska roll som den stöpts i öststatskontakterna, arbetarrörelsen, den marxistiska ideologiska familjen, "i umgänget med socialdemokratin" som Werner uttryckte det, och i opposition mot själva det svenska samhällssystemet. I stort var debatten en kamp mellan *förnyare*, *traditionalister* och de som försökte hitta en kompromiss. Jag visar de retoriska strategier som var karaktäristiska för de olika positionerna, och diskuterar vilka funktioner dessa fyllde i konfliktens utveckling.